

ULS 453 – DIŞ POLİTİKA ANALİZİ

(Güz 2020)

Ders İzlenesi

DERSİN ÖĞRETİM ELEMANI:

Dr. Öğr. Üyesi Nuri Yeşilyurt
nyesilyurt@ankara.edu.tr
SBF Spor Salonu, No: 136

DERSİN GÜNÜ, SAATİ VE YERİ:

Salı, 14:30-15:30; Sanal Derslik

AÇIK DERS MALZEMELERİ:

<https://acikders.ankara.edu.tr/course/view.php?id=2285>

DERSİN AMACI VE KAPSAMI:

Bu ders, temelleri 1950'lerdeki akademik çalışmalarla atılıp, zamanla Uluslararası İlişkilerin bir alt disiplini haline gelen Dış Politika Analizini (DPA) öğrencilere tanıtmayı amaçlamaktadır. Esas olarak devletlerin dış politika karar verme süreçlerine odaklanan DPA, karar vericilerin psikolojisinden küresel sisteme, kamuoyu baskısından örgütsel yapılara devletlerin dış politika kararlarını etkileyen farklı düzeylerdeki ve farklı niteliklerdeki pek çok etmeni inceleyen ve bu çerçevede farklı disiplinlerden faydalanan canlı bir akademik alan haline gelmiştir.

Ders kapsamında ilk olarak, DPA'nın gelişimi ve dış politika karar verme sürecini açıklamaya çalışan belli başlı kuramsal yaklaşımlar ele alınacaktır. İkinci olarak, devletlerin dış politikalarını etkileyen başlıca etmenlerin incelemesi yapılacaktır. Ders sonunda, öğrencilerin DPA alanındaki belli başlı kavram, yaklaşım ve tartışmalara hâkimiyeti ve bunları çeşitli vakalar üzerinde uygulayabiliyor olması hedeflenmektedir.

YÖNTEM VE DEĞERLENDİRME:

Ders, öğretim elemanı tarafından sunum slaytları yardımıyla sözlü olarak anlatılacak, soru-cevap, tartışma ve konuyla ilgili film/belgesel gösterimiyle zenginleştirilecektir. Dersten geçme notu, vize (%30) ve final (%80) ödevleri/sınavları sonucunda belirlenecektir. Öğrenciler ödevlerde/sınavlarda zorunlu okumalardan, öğretim elemanınca hazırlanan sunum slaytlarından ve derste anlatılanlardan sorumlu olacaklardır.

DERS PLANI:

Dış Politika (Analizi) Nedir?

Dış Politika Kavramı, Dış Politika Analizinin Gelişimi ve Özellikleri

Öncü Çalışmalar ve Karşılaştırmalı Dış Politika

Karar Verme Yaklaşımı, Ekolojik Yaklaşım, Ön Kuram, Karşılaştırmalı Dış Politika

Gruplar ve Kurumlar İçinde Karar Verme

Grup Düşüncesi, Örgütsel Süreç ve Bürokratik Siyaset Modelleri

Liderlik Faktörü ve Danışmanlar

Psikobiyografi, Liderlik Özelliği Analizi, Danışmanlık Sistemleri

Karar Birimleri Yaklaşımı

Baskın Lider, Tek Grup, Otonom Aktörler Koalisyonu

Karar Vericinin Bilişsel Yapısı

Algı ve İmaj, İnanç Sistemi, Öğrenme, Zihinsel Kestirmeler, Duygular, Psikanalitik Yaklaşımlar

İç Politika – Dış Politika Etkileşimi

İç Aktörler, İki Düzeyli Oyun Modeli, Rejim Stratejileri, Kamuoyu ve Medya

Ulusal Özellikler ve Dış Politika

Nüfus, Demografik ve Toplumsal Yapı, Coğrafya, Askeri ve Ekonomik Kapasite, Siyasal Yapı

Kültür ve Roller

Tarih, Stratejik Kültür, Öz İmaj, Ulusal Rol Kavramsallaştırması

Küresel Siyasetin Dönüşümü ve Dış Politika

Uluslararası İlişkiler, Uluslararası Aktörler, Küreselleşme Tartışmaları

ZORUNLU OKUMALAR:

(tavsiye edilen okuma sırasına göre)

- Valerie Hudson, "Dış Politika Analizinin Tarihi ve Evrimi," *Dış Politika: Teoriler, Aktörler, Örnek Olaylar*, der. Steve Smith, Amelia Hadfield ve Tim Dunne, çev. Nasuh Uslu, İstanbul, Uluslararası İlişkiler Kütüphanesi, 2016, s. 13-34.
- Fatih Tayfur, "Dış Politika," *Devlet ve Ötesi: Uluslararası İlişkilerde Temel Kavramlar*, İstanbul, İletişim, 2005, s. 73-106.
- Jean Frederic Morin ve Jonathan Paquin, *Foreign Policy Analysis: A Toolbox*, Cham, Palgrave Macmillan, 2018, s. 101-119.
- Ömer Ak, "Liderlik Profili Analizi ve Dış Politika: Turgut Özal ve Recep Tayyip Erdoğan," *Dış Politika Teorileri Bağlamında Türk Dış Politikasının Analizi*, der. Ertan Efeğil ve Rıdvan Kalaycı, Ankara, Nobel Yayınları, 2012, s. 501-527.
- Esra Çuhadar, "Dış Politikada 'Karar Birimleri' Açısından Karar Alma Süreçleri ve Türkiye Örneği," *Dış Politika Teorileri Bağlamında Türk Dış Politikasının Analizi*, der. Ertan Efeğil ve Rıdvan Kalaycı, Ankara, Nobel Yayınları, 2012, s. 289-313.
- Janice Gross Stein, "Dış Politikada Karar Verme: Rasyonel, Psikolojik ve Nörolojik Modeller," *Dış Politika: Teoriler, Aktörler, Örnek Olaylar*, s. 130-146.
- Barış Kesgin, "Operasyonel Kod Analizi: Türk Başbakanlarının İnanç Sistemi," *Dış Politika Analizinde Teorik Yaklaşımlar: Türk Dış Politikası Örneği*, der. Ertan Efeğil ve Mehmet Seyfettin Erol, Ankara, Barış Kitap, 2012, s. 414-447.
- Vamık D. Volkan, "Uluslararası İlişkilerde Psikanaliz," 2002, <<http://www.vamikvolkan.com/Uluslararası%FD-%DDli%FEkilerde-Psikanaliz.php>>.
- Laura Neack, *Studying Foreign Policy Comperatively: Cases and Analysis*, Lanham, Rowman & Littlefield Publishers, 2019, s. 97-116.
- Piers Robinson, "Medya ve Kamuoyunun Rolü," *Dış Politika: Teoriler, Aktörler, Örnek Olaylar*, ss. 168-187.
- Murat Erdoğan, der., *Dış Politika Analizi*, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yayınları, 2013, s. 86-96.
- Chris Alden ve Amnon Aran, "Foreign Policy, Globalization and the Study of FPA," *Foreign Policy Analysis: New Approaches*, New York, Routledge, 2017, ss. 107-124.

YARDIMCI KAYNAKLAR:

- Alden, Chris ve Amnon Aran, *Foreign Policy Analysis: New Approaches*, New York, Routledge, 2017.
- Breuning, Marijke, *Foreign Policy Analysis: A Comparative Introduction*, New York, Palgrave Macmillan, 2007.
- Hill, Christopher, *Foreign Policy in the Twenty-First Century*, Hampshire, Palgrave, 2016.
- Hudson, Valerie, *Foreign Policy Analysis: Classic and Contemporary Theory*, Lanham, Rowman & Littlefield Publishers, 2014.
- Morin, Jean Frederic ve Jonathan Paquin, *Foreign Policy Analysis: A Toolbox*, Cham, Palgrave Macmillan, 2018.
- Neack, Laura, Jeanne Hey ve Patrick Haney, der., *Foreign Policy Analysis: Continuity and Change in its Second Generation*, New Jersey, Prentice Hall, 1995.
- Neack, Laura, *Studying Foreign Policy Comperatively: Cases and Analysis*, Lanham, Rowman & Littlefield Publishers, 2019.
- Smith, Steve, Amelia Hadfield ve Tim Dunne, der., *Dış Politika: Teoriler, Aktörler, Örnek Olaylar*, çev. Nasuh Uslu, İstanbul, Uluslararası İlişkiler Kütüphanesi, 2016.

FİLM, DİZİ VE BELGESEL ÖNERİLERİ

Dr. Strangelove (1965)

Path to War (2002)

The Fog of War (2003)

The Sum of All Fears (2002)

The Unknown Known (2013)

Thirteen Days (2000)

W. (2008)

Yes Minister (1980-1984)